

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 6131/2020
04.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ из ..., чији су пуномоћници Миодраг Војновић, Милена Милутинов, Горан Ћирјаковић, Владимир Војиновић адвокати из ..., против тужене ВВ из ..., чији је пуномоћник Зоран Ристић адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужене која је изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1505/20 од 11.08.2020. године, у седници већа која је одржана дана 04.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1505/20 од 11.08.2020. године.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 1505/20 од 11.08.2020. године у ставу другом и трећем изреке и пресуда Вишег суда у Новом Саду П 880/2018 од 23.10.2019. године у ставу другом, трећем, четвртном, у делу којим је одлучено о гаражном месту број ... у приземљу вишестамбене зграде у улици ... број ..., саграђене на кат. парцели број .../... уписане у ЛН ... КО ..., у ставу петом и шестом изреке и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 880/2018 од 23.10.2019. године, ставом првим изреке констатовано је да тужбени захтев је усвојен. Ставом другим изреке, утврђено је да је четворособан стан број ... -дулекс у ... вишестамбене зграде у улици ... (раније ...) број ... у ..., саграђен на кат. парцели број .../... уписан у ЛН ... КО ... стечен новчаним средствима сада покојног ГГ и тужене ВВ, и то доприносом ГГ од 19/20 делова и доприносом тужене ВВ од 1/20 делова, на који начин је закључењем уговора о купопродаји овереним пред Општинским судом у Темерину под пословним бројем Ов .../..., стечено њихово власништво на истој некретности у истом сувласничком сразмеру. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да трпи да се по основу ове пресуде, када се за то стекну услови, тужиоци као законски наследници покојног ГГ, упишу као сувласници сваки у по 19/40 делова означене непокретности у ЛН РГЗ и другим земљишним и катастарским књигама. Ставом четвртим изреке, утврђено је да ванбрачну тековину ГГ и ВВ чини двособан стан ... на ... спрату

вишестамбене зграде у улици ... број ... у ..., саграђеном на кат. парцели број .. уписаном у ЛН ... КО ... и гаражно место број ... у приземљу вишестамбене зграде у улици ... (раније ...) број ..., саграђеном на кат. парцели број .../... уписаном у ЛН ... КО ..., па је утврђено да је ова имовина стечена доприносом сада покојног ГГ од 19/20 делова и доприносом тужене ВВ од 1/20 делова. Ставом петим изреке, тужена је обавезана да трпи да се по основу ове пресуде тужиоци, као законски наследници покојног ГГ, упишу као сувласници сваки у по 19/40 делова означених непокретности у ЛН РГЗ и другим земљишним и катастарским књигама. Ставом шестим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима накнади трошкове поступка у износу од 1.421.000,00 динара у року од 15 дана.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1505/20 од 11.08.2020. године, ставом првим изреке, делимично је усвојена жалба тужене и пресуда Вишег суда у Новом Саду П 880/2018 од 23.10.2019. године преиначена, и захтев тужилаца за признање права сувласништва на двособном стану ... на ... спрату вишестамбене зграде у улици ... број ... у ..., саграђеном на кат. парцели број ... уписаном у ЛН ... КО ... , преко признатог сувласничког удела од 16/40 делова за сваког тужиоца до сувласничког удела од по 19/40 делова предметне некретнине, као и захтев за укњижбу сувласништва преко утврђених 16/40 делова за сваког тужиоца, до сувласничког удела сваког тужиоца од по 19/40 делова предметне непокретности, одбијен. Ставом другим изреке, у преосталом побијаном непреиначеном усвајајућем делу и у одлуци о трошковима првостепеног поступка жалба је одбијена и цитирана првостепена пресуда у преосталом делу потврђена. Ставом трећим изреке, обавезани су тужиоци да туженој солидарно накнаде трошкове жалбеног поступка у износу од 88.300,00 динара у року од 15 дана под претњом принудног извршења.

Против ове пресуде тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 са изменама и допунама), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужене делимично основана.

Одлучујући о тужбеном захтеву за утврђење права својине на двособном стану број ... на ... спрату вишестамбене зграде у улици ... број ... у ..., саграђеном на кат. парцели број ... уписаног у ЛН ... КО ... у спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју овај суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, сада покојни ГГ, правни претходних тужилаца и тужена упознали су се 2002. године, када су почели да се виђају, а од 01.09.2003. године, сада покојни ГГ преселио се у стан тужене, у коме је она живела са децом из првог брака. Пресудом Општинског суда у Темерину П 188/06 од 27.06.2006. године разведен је брак ДД и ГГ, на основу споразума. За време заједничког живота сада покојног ГГ и тужене ангажована је жена која је обављала послове кувања, спремања и пеглања за 4.000,00 динара месечно, тужена је куповала намирнице, надгледала кућну помоћницу, понекад опрала посуђе, а викендом кувала. Трошкове домаћинства су сносили заједнички. На основу споразума о престанку радног односа

који је тужена дана 27.11.2001. године закључила са Предузећем „...“, добила је отпремнину у износу од 506.088,00 динара што одговара динарској противвредности од 8.435 евра. ГГ је тужену запослио у својој фирми „ЂЂ“ д.о.о. од 01.06.2002. године, на радном месту комерцијалисте, а од 01.07.2004. године распоређена је на радно место шефа продаје, потом дана 01.12.2006. године именована је за директора АД „ЕЕ“ ... Њена примања су од 01.09.2003. године до краја те године износила 42.177,30 динара, 2004. године 155.560,60 динара, 2005. године 250.698,28 динара, 2006. године 272.794,25 динара, 2007. године 371.604,81 динар и 2008. године 391.373,83 динара, укупно 1.484.209,70 динара. Сада покојни ГГ је имао регистровану фирму са око 70 запослених, а потом са 90 запослених. ГГ је дана 21.10.1992. године основао „ЂЂ“ д.о.о. ..., који се бави производњом ..., и све време је био власник са 100% удела, једини члан привредног друштва и његов директор, а 1998. године основао је фирму „ЖЖ“ д.о.о. ..., која му је као власнику доносила приходе у висини дивиденде. Приходи ГГ по основу зараде и дивиденди износили су од 01.09.2003. године до краја те године 715.498,26 динара, 2004. године 223.228,70 динара, 2005. године 8.040.107,77 динара, 2006. године 19.564.802,38 динара, 2007. године 26.965.596,41 динар и 2008. године 48.815.315,23 динара, укупно 104.324.547,75 динара. Ванбрачна заједница сада покојног ГГ и тужене престала је 31.12.2008. године. Даном 26.07.2005. године закључен је уговор о купопродаји између 33 из ... као продавца и ИИ као купца, и то за четворосован стан број ...-дуплекс површине 99,28 м² у поткровљу вишестамбене зграде у улици ... (раније ...) број ... у ..., саграђеног на кат. парцели број .../... уписан у ЛН ... КО ..., који је оверен пред Општинским судом у Темерину Ов .../... од 05.06.2005. године, за купопродајну цену од 85.000 евра у динарској противвредности која је исплаћена на дан закључења уговора. Даном 01.06.2006. године закључен је купопродајни уговор између Д.О.О. „ЈЈ“ ... као продавца и ИИ из ... као купца, који је оверен пред Општинским судом у Новом Саду Ов .../... од 04.10.2006. године. Предмет овог уговора је било гаражно место број ..., етажиране површине 18,81 м², у приземљу вишестамбене зграде у улици ... (раније ...) број ..., саграђене на кат. парцели број .../... уписане у ЛН ... КО ..., за купопродајну цену од 190.000,00 динара, коју је тужена као купац обавезана да плати продавцу на текући рачун истог дана када је уговор закључен. Даном 14.08.2007. године између ГГ „КК“ д.о.о. ..., као продавца и ИИ из ..., као купца закључен је уговор о купопродаји стана број ..., који је оверен пред Општинским судом у Новом Саду Ов .../... од 13.08.2007. године, и то двособног етажиране површине 48,64 м² на ... спрату вишестамбене зграде у улици ... број ..., саграђеног на кат. парцели број ... уписаног у ЛН ... КО ..., за купопродајну цену од 47.667,70 евра у динарској противвредности на дан уплате, која је исплаћена даном 13.08.2007. године. Тужена је дала капару за овај стан у износу од 5.000 евра из своје посебне имовине.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев, са образложењем да према одредби члана 191. став 1. Породичног закона имовина коју су ванбрачни партнери стекли радом у току трајања заједнице живота у ванбрачној заједници представља њихову заједничку имовину. Одредбом члана 4. става 1. истог закона прописано је да ванбрачна заједница трајна заједница живота жене и мушкарца између којих нема брачних сметњи (ванбрачни партнери) . Ванбрачни партнери имају права и дужности супружника под условима одређеним овим законом. По налажењу првостепеног суда тужена ИИ и сада покојни ГГ су најпре живели у једној фактичкој заједници живота, од септембра 2003. године када је ГГ био још увек у званичној брачној заједници са својом сада бившом супругом, међутим, фактичка заједница живота између њега и

бивше супруге престала је да постоји готово 5 година пре званичног развода брака, те је он био у прилици да заснује нову фактичку заједницу живота која је имала готово све карактеристике ванбрачне заједнице, али не и правно могуће и признате сагласно одредбама Породичног закона. Ванбрачна заједница као правно призната између ГГ и тужене ИИ постојала је од момента развода брачне заједнице ГГ и његове бивше супруге, дакле од краја јуна 2006. године па до децембра 2008. године, а почев од септембра 2003. године до 27.06.2006. године између њих је постојала фактичка заједница која је имала сва фактичка обележја животне заједнице за време које су стечене непокретности које су предмет спора које представљају њихову заједничку имовину. Допринос сада покојног ГГ првостепени суд је проценио на 90%, а допринос тужене на 10% и сагласно томе усвојио тужбени захтев.

Другостепени суд је, имајући у виду чињеницу да је тужена у куповини двособног стана број ... на ... спрату вишестамбене зграде у улици ... број ... у ..., учествовала са 5.000 евра своје посебне имовине првостепену пресуду преиначио у том делу и утврдио допринос сада покојног ГГ у стицању тог стана уделом од 80/100 делова, док удео тужене чини 20% од укупне цене тог стана. У преосталом делу, другостепени суд је потврдио првостепену пресуду са образложењем да се заједница живота ГГ и тужене у периоду од септембра 2003. године до јуна 2006. године не може уподобити ванбрачној заједници због постојања брачности, као брачне сметње прописане одредбом члана 17. Породичног закона, али је утврдио право својине правних следбеника сада покојног ГГ у идеалним деловима, као у ставу првом изреке другостепене одлуке и у потврђујућем делу првостепене пресуде.

Одредбом члана 191. став 1. Породичног закона имовина коју су ванбрачни партнери стекли радом у току трајања заједнице живота у ванбрачној заједници представља њихову заједничку имовину. Одредбом члана 4. ст 1. истог закона прописано је да ванбрачна заједница трајна заједница живота жене и мушкарца између којих нема брачних сметњи (ванбрачни партнери).

По налажењу овог суда, ванбрачну тековину сада покојног ГГ и тужене представља само двособан стан број ... на ... спрату вишестамбене зграде у улици ... број ..., саграђен на кат. парцели број ... уписан у ЛН ... КО ..., с обзиром да је стечен за време трајања ванбрачне заједнице у смислу одредбе члана 191. став 1. и члана 4. Породичног закона, како су то правилно закључили нижестепени судови. Правилно је другостепени суд утврдио допринос тужене у стицању овог стана са 20%, а допринос сада покојног ГГ са 80%, имајући у виду чињеницу која је утврђена у току првостепеног поступка и то да је тужена учествовала у куповини овог стана посебном имовином од 5.000 евра, а такође имајући у виду њихове приходе, због чега је првостепену пресуду преиначио у том делу и одлучио као у ставу првом изреке.

Међутим, четворособан стан број ...-дулекс у поткровљу вишестамбене зграде у улици ... број ... у ..., саграђен на кат. парцели број .../... уписан у ЛН ... КО ..., који је купљен дана 26.07.2005. године и гаражно место број ... у приземљу вишестамбене зграде у улици ... број ..., саграђено на кат. парцели број .../... уписано у ЛН ... КО ..., које је купљено дана 01.06.2006. године не представљају имовину стечену у ванбрачној заједници сада покојног ГГ и тужене.

Чињеница да су у време куповине предметног стана и гаражног места сада пок. ГГ и тужена живели заједно, не може променити статус такве заједнице да би могла да се сматра ванбрачном заједницом у смислу одредаба Породичног закона и непокретности стечене током такве заједнице, због постојања брачне сметње, не улазе у режим заједничке имовине ванбрачних партнера.

Дакле, уколико се имовински интереси странака не могу заштити по основу постојања ванбрачне заједнице, остаје да се њихови имовински односи расправе применом правила грађанског права. У том случају, на тужиоцима је да докажу да је између сада пок. правног предходника тужилаца и тужене постигнут било какав договор о заједничкој куповини непокретности и стицању својине на њему, односно да докажу правни основ стицања права својине на спорним непокретностима. При томе су без утицаја наводи тужилаца о новчаним средствима датим за куповину непокретности будући да се на тај начин не може стећи право својине на непокретности уколико не постоји законски основ подобан за стицање тог права, већ могу бити од утицаја само на облигационо правни захтев.

Због тога ће првостепени суд у поновном поступку да поступи по примедбама из овог решења и утврди да ли је између сада покојног ГГ и тужене постојао било какав договор приликом куповине четворособног стана и гаражног места који су предмет спора, а који нису стечени за време трајања ванбрачне заједнице, који би тужиоцима дао основ за стицање права својине на тим непокретностима.

Сагласно напред наведеном и одредбом члана 414. став 1. и 416. став 2. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић